Дан Вам поклања јутро земље и 150 других скупоцених награда

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

ПРИМЕРАК 1 ДИНАР

ДАН

ГОДИНА I — БРОЈ 173
Излази свакодневно сем понедеоника

НОВИ САД, уторак, 17 децембра 1935
Уредништво и администрација. Булевар Краљице Марије бр. 9. Телефон 21-05, 21-06. — Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58-460 — Поштански фах број 178.

МЕСЕЧНА ПРЕТПЛАТА:
20 дин. за земљу, 50 за иностранство

Док трају преговори

Почело је, изгледа, незванично примирје

Незванично петнаестодневно примирје

Париз, 16 децембра. — *Нарочити Авасов дописник јавља из Адис Абебе: Општи је утисак да је започело некакво незванично примирје од 15 дана у циљу да би обе стране могле у миру да претресају своје одговоре на предлог Лавал-Хор, и да могу редиговати своје евентуалне противпредлоге. У абисинским круговима држе да је Абисинији тешко одговорити на те предлоге док се цар налази у Десиу. Карактеристично је да се енглески саветник царев г. Колсен још није вратио из Десиа.*

Потврђује се вест да је погинуо амерички лекар г. Хокман у Дагабуру у тренутку када је покушао да подигне са земље италијанску бомбу која дотле није била експлодирала. Тако је амерички лекар жртва несреће. Његово тело пренесено је у Цицигу и биће данас превезено у Адис Абебу на сахрану.

—o—

Гроф Чано отпутовао у Италију

Каиро, 16 децембра. — *Зет г. Мусолинија, граф Чано, који путује инкогнито бродом „Викторија", прошао је кроз Порт Саид. Гроф Чано путује у Италију, носећи собом поверљиви извештај г. Бадоља г. Мусолинију о операцијама у Абисинији.*

—o—

Синовац Дучеа, поручник г. Вито Мусолини одлази на абисинско бојиште

Рим, 16 децембра. — *Агенција Стефани јавља: Као што је већ јављено, бродом „Чезаре батисти", којим је синоћ у 23.30 часова отпутовао г. Вито Мусолини, кренуо је за Источну Африку и Његово Краљевско Височанство војвода од Сполета, коме је грађанство Напуља приредило при поласку одушевљене манифестације. Истим бродом одлази за Источну Африку, као добровољац, и народни посланик, пуковник-инвалид г. Мартели, одликован највећим ратним одличјима.*

Нова прегруписавања у Народној скупштини

Нови посланички клуб у Народној скупштини

Београд, 16 децембра. — **Народни посланици г. др. Урош Стајић и г. Воја Лазић, бивши потпретседник Народне скупштине, заједно са послаником г. Луком Јеврићем, који је биран на г. Мачековој листи, али је доцније дошао у парламенат, основали су посебан клуб и добили просторије у Народној скупштини.**

Ова група од 5 до 6 народних посланика, која треба да заступа земљорадничку идеологију, односно идеологију бивше Земљорадничке странке, отпочеће ускоро са конференцијама. Прве конференције одржаће се у Срезу гламочком, у Босни, крајем овог месеца, а у току јануара одржаће се већи број састанака у Шумадији. (Дан)

Пред оснивањем земљорадничко-демократског клуба г. Воје Ђорђевића и г. др. Драг. Јанковића

Београд, 16 децембра. — **Према обавештењима која смо добили из круговa око посланика г. Воје Ђорђевића, говори се да ће г. Воја Ђорђевић са бившим министром пољопривреде г. др. Драгутином Јанковићем, отпочети са радом на оснивању засебног посланичкаг Клуба — земљорадничко-демократског. (Дан)**

Влада је прописала Уредбу о пореским и таксеним повластицама за хотелску индустрију

Београд, 16 децембра. — *Министарски савет, на предлог г. г. Министра финансија и Министра трговине и индустрије, прописао је Уредбу о пореским и таксеним повластицама за хотелску индустрију која гласи:*

Члан 1.: За хотеле, ресторане, пансионе или гостионе, које се отворе у року од три године од дана ступања на снагу ове Уредбе, а које испуњавају све услове из параграфа 3 Закона о пореским и таксеним повластицама за хотелску индустрију од 13 јула 1930 године, одобраваће се повластице предвиђене у том параграфу, као и повластице из тачке 3 и 4 параграфа 2 и 4 истог Закона. Уколико поменуте радње подлежу плаћању минималног друштвеног пореза из члана 86 Закона о непосредним порезима, исти им се неће разрезивати. У свему осталом важе одредбе поменутог закона о пореским и таксеним повластицама за хотелску индустрију.

Члан 2.: Ближе одредбе за извршење ове Уредбе прописаће Министар финансија и Министар трговине и индустрије.

Члан 3.: Ова Уредба ступа на снагу на дан обнародовања у „Службеним новинама".

Седница скупштинског Административног одбора

Београд, 16 децембра. — *Данас пре подне одржана је седница Административног одбора Народне скупштине.* (Дан)

—o—

Проучавање пројекта Трговачког закона

Београд, 16 децембра. — *Одбор за проучавање пројекта Трговачког закона наставио је данас пре подне у Народној скупштини рад.* (Дан)

—o—

Пред реконструкцијом енглеске владе?

Лондон, 16 децембра. — *Као што је већ укратко јављено, јутрошњи „Дејли Мел" рачуна са могућношћу реконструкције владе због несугласица, које су, по тврђењу тога листа, избиле међу члановима владе у погледу држања према предлогу Лавал-Хор и због „Беле књиге".*

Лист тврди да министар за Друштво народа г. Иден намерава да поднесе оставку, те претпоставља да ће се у том случају за њим повести неколико млађих министара.

Лист рачуна и са оставком министара г. Ериота и Оливера Стенлија. Поменути министри, каже лист, на сваки начин ће тражити извесна детаљна објашњења на данашњој ванредној министарској седници.

—o—

Састанак г. Станојевића са г. др. Стојадиновићем

Београд, 16 децембра. — *Претседник Изборног одбора Јрз г. Аца Станојевић посетио је данас пре подне Министра грађевина инж. г. Милоша Бобића задржавши се дуже времена са њим у разговору.*

Очекује се да ће у току данашњег дана г. Станојевић имати састанак са претседником Краљевске владе г. др. Миланом Стојадиновићем. (Дан)

—o—

Седиште аргентинског посланства за Југославију пренето у Букурешт

Београд, 16 децембра. — *Својом нотом од 2 овог месеца аргентинско посланство известило је Министарство спољних послова, да ће седиште посланства, сходно решењу владе Аргентинске републике, бити пренето у Букурешт. Канцеларије посланства биће смештене у улици Росети 25.*

Борба за снижење цена електричној струји у Петровграду

Грађани траже хитан сазив Градског већа

Акциони одбор ће ступити у везу са привредницима заинтересованих грађана

Петровград, 16 децембра. — Акциони одбор грађанства за борбу за снижење цена електричној струји одржао је јуче пре подне широку конференцију у сали хотела „Централ", на којој је било преко 250 грађана. Конференцију је отворио претседник удружења трговаца г. Живојин Терзин, који је саопштио да је и град Вуковар отпочео борбу против тамошње електричне централе, те тражи од овог акционог одбора податке потребне за борбу.

Први резултати...

Узео је реч г. Паја Крижанов, градски финансиски саветник у пензији, који је између осталог рекао:

„Захваљујући свесном делу грађанства и свесној и неподмитљивој штампи, нарочито „Дану" и „Политици", ми смо успели да докажемо целој земљи да смо у праву, јер смо искоришћавани од туђег капитала. Успело нам је да скренемо пажњу и надлежним, и незаинтересованим стручњацима и свима онима који су у сличном положају као ми. При последњој посети Петровграду, Бан Дунавске бановине г. Светислав Пауновић интересовао се о приликама у нашем граду и за нашу акцију. Сазнајем да је стигао акт министарства унутрашњих послова, којим се тражи од града разјашњење шта је досада у овој ствари учињено. Поводом ове наше борбе проговорио је у „Дану" велики син Војводине и одлични стручњак у погледу планске електрификације Војводине, сенатор г. Дака Поповић. Сенатор г. Дака Поповић био је члан управе овог електричног друштва које нас искоришћава. Али он је дао оставку и повео је огорчену борбу против искоришћавања Војводине од туђинског капитала. Он је почео рат против свих страних друштава, која нас угњетавају. Он има широк видокруг у погледу електрификације целе Војводине са планом да се она снабдева струјом из једне покрајинске централе, из рудокопа Врдника.

Г. Крижанов предлаже да се борба поштри и да се донесе дефинитивна одлука о проширењу грађанске акције на неколико градова, које искоришћава ово електрично друштво, а то су Нови Сад, Нови Бечеј, Суботица, Сента и Осијек.

Тражи да се сви кривци позову на одговорност.

Г. Стева Гардиновачки, ратар, градски већник изишао је, узрујан са захтевом да се електрично друштво „најури" из петровградске електричне централе силом ,да град одмах преузме централу, а „после нека се централа жали"... С тим се је сложио и г. Никола Гардиновачки, ратар, такође градски већник, који захтева да се претседник акционог одбора г. Живојин Терзин одмах на овом месту стави на чело свих присутних грађана, те да у поворци пођу на електричну централу и да је силом освоје.

Раскид уговора и казна за кривце

Узео је реч г. др. Јоца Михајловић, адвокат, који, између осталог, каже: „Сад нам је јасно ко је крив што се наша праведна ствар поштено не решава. Испочетка смо водили борбу само против електричног друштва, али сада морамо окренути фронт против градског поглаварства, оно је главни криваац, јер неће да нам изиђе у сусрет."

Каже да градско поглаварство стално отеже, а оно што се је досада постигло, постигло се под притиском грађанства. Иако је на последњој седници већа, под пресијом масе грађана, овом питању наређена хитност и одређено да се идућа седница за дефинитивну одлуку о предаји избраном суду сазове у року од најдаље 20 дана, претседник општине г. Милорад Владив ову седницу још увек није сазвао, иако је рок од 20 дана истекао. Ипак по мишљењу г. др. Михајловића успеха има, јер пред изабрани суд ствар мора изићи, то више нико не може зауставити, а изабрани суд мора решити у корист града да се снизи цена струји. После овог првог успеха, треба ићи даље: сада треба тражити да се уговор поништи и електрична централа поврати граду. Када дође ово на дневни ред, мораће такође бити решено у корист града. Треба присилити градско поглаварство, да тражи поништење уговора. „А сигурно је — каже г. др. Михајловић — да градско поглаварство ово неће хтети, јер његови претставници су били ти који су уговор и склопили и они према електричном друштву имају веза и обавеза". Предлаже зато да онај део већника који претставља опозицију према претседнику општине г. Милораду Владиву, а који је на страни грађанства и у главном овде присутан, поднесе одмах претставку претседнику општине са захтевом да хитно сазове седницу градског већа, и то у жупанијској дворани, како би могли присуствовати седници и грађани; да стави на дневни ред седнице као прву тачку питање раскида уговора (изабрани суд) и да стави на дневни ред питање кривичне одговорности свих оних који су свесно помагали отуђење централе. Сви ови треба да буду одмах кривично тужени државном тужиоштву. „Тада ће се видети ко је тај који је тврдио да ће се оцак централе срушити, да ће казани пући, а да ће град остати у мраку, па ће доћи разбојници и опљачкати грађане! Видећемо ко је тај што је тврдио да је централа нерентабилна! Ја не верујем да ће се на седници већа наћи један човек који би смео устати у одбрану криваца, кад види у сали масу грађана. Нека се сви кривци изведу пред суд, а ми ћемо доћи да слушамо њихове одбране".

Даље г. др. Михајловић каже да ће 21 о. м. бити рочиште по тужби грађана против електричног друштва Војводина а. д. по закону о сузбијању скупоће. Суд ће тада изићи на лице места у електричну централу и установиће пословање. Ово је такође један успех, који је независан од градске управе. Говорећи о потреби једног ширег међуградског штрајка, г. др. Михајловић каже да ће овај свакако иницијативом Петровграда и наступити. Предлаже да се сви заинтересовани градови позову у заједнички фронт.

Тужени и тужилац — једно лице...

Присутан градски већник г. др. Трагутин Петровић, адвокат, каже: „Нисам имао намеру да узимам реч, али видим да сте једногласно донели одлуку да апелујете на већнике да покрену питање кривичне одговорности оних који су централу отуђили. Поводом овога желим да дам изјаву о ономе што вам досада свакако није било познато. Проучавајући сав материјал, нашао сам и на то да је градско поглаварство још 1932 године донело одлуку да се сви одговорни позову на дисциплинску и кривичну одговорност. Али ово решење није извршено. А како и можемо очекивати да ову одлуку изврше они који треба сами себе да туже! Зато мислим да ово наше тражење кривичне одговорности неће наићи на одзив и неће ни сада бити свршено, све док се не разјуре они на чету града и док се у граду не створи чиста ситуација. За време док ми ово питање покрећемо, они се мирују и предузимају све могуће да нас омету. Ниједан скуп „електрични одбор" већа досад није одржао, а да противници нису покуцали на врата, да унесу забуну и нашу акцију омету. Ви и не знате да већ постоји један нов предлог електричног друштва којим тобож хоће да попусте, али је циљ да омету нашу акцију. Ово је њихов најновији маневар, за који сам случајно дознао".

На крају је донета одлука да већници из опозиције затраже још данас од претседника општине да одмах сазове седницу градског већа у жупанијској дворани и да на дневни ред ставити питање раскида уговора (изабрани суд) и питање кривичне одговорности. Затим да се одмах ступи у везу са свим заинтересованим градовима, те ће се у том циљу акциони одбор одмах обратити тамошњим удружењима трговаца, занатлија и угоститеља и позваће их у заједничку акцију, а по потреби и у заједнички општи штрајк. (Дан.)

ДАН у Новом Саду
Исплатите за овај купон
1 пару
Црвеном Крсту
за сиромашне
Тачна адреса
Оваквих 100 купона треба исећи и послати администрацији

Дневна кроника

У иностранству...

Атина, 16 децембра. — **Народна странка г. Цалдариса поднела је предлог о сазивању народне скупштине за среду 18 о. м. Предлогу се придружила и дисидентска група г. Теотокиса. Не верује се, да ће влада пристати на тај предлог.**

Амстердам, 16 децембра. — **Д. Н. Б. јавља:**

Јуче је овде одиграна последња (30) партија у утакмици за светско првенство у шаху између Алјехина и Евеа. После четрдесетог потеза, Алјехин је понудио своме партнеру да се партија огласи као реми. Тиме је др. Еве са 9:8 партија (и 13 ремиа) извојевао светско првенство у шаху.

Пекинг, 16 децембра. — **Авас јавља: И овде је данас било жестоких студентских демонстрација против аутономиста. Рањено је неколико лица. Полиција је господар ситуације. Хаване да су велики полициски одреди упућени на разне стране да трагају за милионаром Николом Кастаном, кога су бандити 9 о. м. заробили у области Матанзасан и одвели у непознатом правцу.**

Бреслава, 16 децембра — **Спортска служба Д. Н. Б.-а јавља: Јуче је завршена међуградска утакмица између репрезентација градова Бреславе и Варшаве. Бреслава је победила са 11:1. Бреславска репрезентација извојевала је свега једну победу у дублу.**

Милано, 16 децембра. — **Агенција Стефани јавља: На друму Милано-Бергама сударили су аутомобил и камион. Тешко је повређено 4 лица. Једно од повређених лица налази се на самрти.**

Барселона, 16 децембра. — **Агенција Стефани јавља, да су јуче из казненог завода у Тераси побегла три разбојника. Они су за време дељења ручка изненада напали и савладали чуваре.**

Варшава, 16 децембра. — **Синоћ је одржан мачевалачки меч између Пољске и Немачке. У борби на сабље победила је Пољска са 10:6; у борби на мачеве резултат је нерешен 8:8. С обзиром на јучерашње успехе, Пољска је и даље на трећем месту испред Немачке.**

...и у нашој земљи

Њ. В. Краљица Марија присуствовала је јуче освећењу капеле Друге женске гимназије у Београду.

Као гост претседника владе г. др. Стојадиновића јуче је цео дан провео у Београду турски министар иностраних послова г. Рушди Арас, пред свој одлазак у Женеву. Пред полазак г. Ружди Арас био је примљен у аудијенцију код Њ. В. Кнеза Намесника Павла.

Њ. Кр. В. Кнегиња Олга приложила је акцији за Зимску помоћ 20.000 динара, у својству претседнице акционог одбора.

Министар шума и рудника г. Ђура Јанковић на великом збору присталица Јрз у Младеновцу говорио је о демократским традицијама нашег народа и питању државног уређења.

Кредит од 7 милиона динара одобрио је Покрајински завод у Љубљани за електрификацију Долењског.

Ванредна скупштина Удружења свештеника београдско-карловачке архиепископије одржаће се 23 о. м. у Београду.

Нови буџет Градске општине у Шапцу износи 3,300.000 динара.

У Сиску је основан градски музеј у који су смештене све старине нађене у околини града.

У сплитској луци потонуо је једрењак Свети Јосип-Крило-Жртава није било.

У Загребу одржана је конференција новчаних завода у вези са конверзијом сељачких дугова.

Г. Милан Грол, бивши министар, после конференције Удружене опозиције у Београду, одржао је у недељу после подне конференцију присталица Удружене опозиције у Сремским Карловцима на којој је говорио о питању државног уређења.

Редовно купање у Новосадској јодној минералној води чува Ваш организам од реуме

Трагична смрт претседника Сомборске општине др. Лазе Радишића

Досада још није извесно утврђено да ли је др. Радишић извршио самоубиство или је жртва несрећног случаја

Сомбор, 16 децембра. — Цело грађанство Сомбора налази се још увек под утиском трагичне смрти новопостављеног претседника градске општине др. Лазара Радишића, који се у суботу увече бацио под винковачки путнички воз. Ова вест изазвала је огромну сензацију и велико жаљење свих грађана без обзира на партиску припадност, јер је покојни Радишић био познат, као веома исправан, поштен и савестан човек, који је на свима својим положајима показао ванредну енергију и ретку способност. Његово именовање за претседника градске општине примљено је такође са задовољством.

Чим је примио дужност др. Радишић је почео да уређује градску администрацију онако, како је он то замислио. У том послу наишао је на извесне потешкоће. Као некадашњи градски чиновник, који је прешао све положаје од практиканта па све до градског начелника, познавао је до танчина све градске послове. Међутим, времена су се мењала и некадашњи градски начелник као новопостављени претседник општине увидео је, да се данашње стање много разликује од оног, када је он после ослобођења две године био на челу града. Последњих дана на др. Радишићу дало се приметити да је забринут. У суботу после подне је то нарочито упало у очи. Позвао је у своју канцеларију око 4 сата великог бележника г. др. Константина Лучића и замолио га да остане с њим. Био је замишљен, као да су га притисли тешки терети и бриге. Није скоро ништа говорио и питања великог бележника остављао је без одговора. Тек око 5 и по рекао је г. др. Лучићу да га остави самог пошто жели да ради. Шта је читав сат радио, то се не зна, и тек око 6 и по је напустио зграду градског поглаварства, када је пошао у шетњу са адвокатом г. др. Мирком Влајковићем. Око 7 и по су се опростили и др. Радишић је наставио сам шетњу до војне болнице.

Грозно измрцварен леш на прузи

Око осам сати, када је винковачки путнички воз са малим закашњењем ушао у сомборску железничку станицу возовођа је пријавио шефу станице да је воз вероватно неког прегазио у близини војне болнице. Одмах је упућен чувар пруге да провери доставу и он је после кратког времена јавио да се на прузи налази један грозно измрцварени леш. Одмах је извештена полиција и надзорник г. Милорад Пелагић изашао је на лице места. Из докумената нађених код самоубице утврдио је да је то био леш др. Радишића. Нешто касније изишла је и судска комисија коју су сачињавали истражни судија г. Никола Ивановић, државни тужилац г. Јосиф Вуксановић и судски лекар г. др. Стојан Гргуров. Комисија је утврдила да се ради о самоубиству, па су грозно изнакажени делови тела пок. др. Радишића покупљени и пренети у просектуру Бановинске болнице.

Пок. др. Лаза Радишић

Шта је узрок самоубиства

Трагична смрт др. Радишића пронела се муњевитом брзином кроз варош и она је коментарисана на разне начине. Тврдило се, наиме, да је претседник општине извршио самоубиство због тога, јер се показао што се у данашњим политичким приликама примио тог положаја, и што у вођењу послова у граду нема одрешене руке.

Сви они, који добро познају живот пок. др. Радишића, па и лекари тврде да је он извршио самоубиство у наступу душевног растројства. Наиме др. Радишић је последњих година патио од тешке нервне болести тако, да су га стално чували, да не би учинио неки непромишљени корак. Др. Радишића су стално лечили и захваљујући нези и мирном животу, он се у последње време опоравио. Међутим, примивши дужност претседника општине и почевши интензиван и напоран рад, болест му се повратила. Она га је коначно натерала да на овако трагичан начин заврши свој живот.

Ванредна скупштина градског већа

Када су нови већници после положене заклетве, 5 о. м., разишли из велике дворане градске куће нису ни слутили, да ће се тако брзо поново састати да одаду последњу пошту мртвом претседнику. Седница градског већа требала се одржати у суботу после подне ради избора градских одбора. Оно је, међутим, услед отсутности претседника одложена, а у недељу је одржана ванредна скупштина ради избора одбора за сахрану др. Лазара Радишића.

Градски већници почели су се већ рано ујутро сакупљати у градској кући, где се од после седам сати налазио г. др. Цвета Маглић, претседник Јрз заједно са г. др. Симом Тапавицом и осталим првацима странке, који су учинили припреме за сахрану. У исто време је одржана конференција истакнутих првака Јрз ради одређења вршиоца дужности претседника до постављања новог. Одлучено је, да претседника замењује први већник на листи г. Весељко Градинац, земљорадник.

Ванредну скупштину градског већа отворио је велики бележник г. др. Константин Лучић, који је известио већнике о трагичној смрти претседника општине, па је саопштио да ће до даљег наређења претседника замењивати г. Весељко Градинац. Како је исти одмах поднео оставку одређен је други већник на листи г. Ђорђе Лалошевић, који је заузео претседничко место и одржао овај говор:

— Господо већници, десио нам се тежак и ненакнадив удар. Нашег милог претседника др. Лазе Радишића нема више међу живима. Молим гг. већнике, да покојнику овог града, нашем милом претседнику одамо последњу пошту устајањем и клицањем: Слава му!

— Наш мили покојник задужио је целокупно грађанство овог града својим несебичним радом за добробит свију нас, јер је деценијама улагао све своје силе за напредак града. Ја сматрам, да ћу погодити жељу свију вас, ако предложим, да изрекнемо, да је покојник заслужан, да га град сахрани из ове куће и о свом трошку.

Пошто је тај предлог примљен изабран је одбор за сахрану, па су његови чланови у име градског већа изразили саучешће покојниковој породици.

Одмах после седнице мртво тело претседника пренето је у велику дворану градске куће. Преко целог дана долазили су грађани и претставници удружења да се поклоне сени пок. др. Лазара Радишића.

„За два три-дана имаћете велику сензацију...“

По пријему дужности новинари су посетили новог претседника молећи га да им изложи програм свога рада. Он је замолио новинаре, да причекају који дан, док се упозна са стањем у градској кући, па ће им после дати исцрпна обавештења.

Када су се у четвртак новинари последњи пут разговарали са др. Радишићем, он им је рекао, да своје обећање да да једну изјаву о комуналним проблемима Сомбора још не може испунити. Ту се мало замислио, па је одлучним тоном рекао:

— Уверавам вас, господо, за два-три дана имаћете велику сензацију!

Да ли је др. Радишић тада већ мислио на самоубиство, остаће тајна.

Ко ће бити нови претседник општине

Као што смо навели претседника општине заступаће г. Ђорђе Лалошевић, велепоседник, до именовања новог претседника. Колико се сазнаје месни одбор Јрз предложио је већ надлежнима, да се за вршиоца дужности претседника општине постави г. Рада Стојков, пензионисани градски финансиски саветник и директор банке.

Одложена окружна конференција ЈРЗ

Министар пољопривреде г. Светозар Станковић најавио је за понедељак свој долазак у Сомбор, где се имала одржати конференција првака Јрз из целог сомборског округа. Међутим, услед смрти др. Радишића конференција је одложена. Г. др. Цвета Маглић позвао је из градске куће телефоном г. Министра који се налазио у Новом Бечеју и известио га о трагичној смрти претседника општине као и да је конференција одложена на неизвесно време. Министар г. Станковић био је дубоко ожалошћен трагичном смрћу др. Радишића и узвикнуо преко телефона:

— Каква несрећа! Једва смо га нашли, а већ га и изгубили!

Б. М.

Погреб посмртних остатака др. Радишића

Сомбор, 16 децембра. — Погреб посмртних остатака пок. др. Лазара Радишића, претседника сомборске општине обављен је данас после подне у два часа, уз велико учешће грађанства из Сомбора и околине. У великој дворани општине обављено је опело. Опело је извршио прота г. Јован Вујин, уз асистенцију целокупног свештенства. Ковчег су затим изнели из дворане градски чиновници. Пред црквом, у којој је одслужено опело, са покојником, чији су ковчег носили градски већници, опростио се градски порески саветник г. Стипан Столичић, а на гробљу г. др. Сима Тапавица.

У вези са трагичном смрти др. Лазе Радишића, в. д. претседника општине г. Ђурица Лалошевић изјавио је данас Вашем дописнику да пок. др. Радишић није извршио самоубиство, већ да је жртва несрећног случаја.

Том приликом је показао решење сомборске полиције, које гласи:

„На захтев привременог в. д. претседника општине г. Ђорђа Лалошевића, а на основу извештаја градског лекара, смрт др. Лазе Радишића уследила је несрећним случајем. Спроведеним полицијским извиђајем установљено је да у лекарском извештају наведен узрок: несрећан случај — одговара стварности.“

*

Пок. Лазар Радишић, претседник општине града Сомбора рођен је 1881 године у Сомбору, где је свршио основну школу и гимназију са матуром. Права је студирао и докторирао у Будимпешти. По свршеним универзитетским студијама ступио је у чиновничку службу општине града Сомбора, где је прво био подбележник, а затим градски саветник.

После Ослобођења био је први градски начелник града Сомбора од 1919 до 1921 године, затим поджупан Бачке области 1921 и 1922 године, са којег је положаја именован за начелника одељења у Министарству правде и ову функцију вршио је у току три године.

После пензионисања на положају начелника Министарства правде настанио се у Сомбору и ту отворио 1928 године адвокатску канцеларију. Политички је припадао бившој самосталној демократској странци. Играо је видну улогу у комуналној политици града Сомбора. Био је и члан Градског претставништва, а пре две недеље, као што смо јавили, постављен је за претседника сомборске општине.

Одликован је био орденом Св. Саве II и III степена.

Делегација Новог Сада на погребу

На вест о трагичној смрти претседника сомборске општине др. Лазе Радишића градско поглаварство Новог Сада упутило је телеграфску изјаву саучешћа. На данашњем погребу у Сомбору град Нови Сад је заступао претседник општине г. др. Бранислав Борота и градски велики бележник г. др. Рајић.

НАША РУБРИКА

Трагедије хиљаде грађана без држављанства у Мађарској

Питање држављанства постало је у Мађарској поново актуелно. Претресају га парламенат и штампа и сложно осуђују околност да долази до протеривања грађана, који су се родили у Мађарској.

У земљи живи око 100.000 грађана, који немају држављанства. Њихов број је још пре неколико година мађарска влада признавала у редовним годишњим извештајима. Садашњи министар унутрашњих дела г. Козма је на недавну интерпелацију по тој ствари одговорио са много околишења. Није рекао ни колико лица у Мађарској немају поданство. Бранио је само поступак власти, које према његовом излагању у тој ствари респектирају тријанонски мировни уговор. То је међутим, био очигледно тенденциозни одговор, јер мађарске власти не респектују тај уговор, како то не одговара њиховој политици. Тријанонски мировни уговор је мађарским властима добар само за то да угњетавају сиромашан народ.

Такав један случај описује познати иредентистички агитатор г. Фердинанд Урманци у „Пешти Хирлапу" (бр. 279). Известан Мађар се родио у Будимпешти 2 септембра 1913 године као ванбрачно дете мајке која тамо није надлежна. Тај Мађар, сада 22 године стар, морао је од 1931 године месечно се пријављивати полицији, док га најзад нису из Мађарске протерали; када су га касније аустриске власти вратиле у Мађарску поново је ухапшен. Ради се о Мађару, који не зна никакав други језик, који се родио у Мађарској и који је само у Мађарској живео. Г. Урманци је огорчен поступком мађарских власти према том Мађару и вели: „Још нисам чуо за случај да би сопственог грађанина протерали из државе на пример Чехословаци, Југословени или Румуни. Само Мађарска прогања своје синове". Г. Урманци после те констатације позива мађарског министра унутрашњих дела г. Козму, који је румунског порекла, да спречи даље лишавање Мађара мађарског држављанства и да уклони тај „неморални, неразумни и окрутан систем мучења грађана". Тај случај није у Мађарској усамљен, јер су сличне историје честе и већ су много пута забележене. То поново доказује стару истину, да је Мађарима најгоре у сопственој држави. Мађарски закон о држављанству од 1879 године и закон о надлежности од 1886 године су преживели и стоје у контрадикцији са тријанонским мировним уговором. За нове прилике су потребни нови закони. Али мађарски режим нема за њих времена.

Моле се ц. претплатници „ДАНА" који нису измирили дужну претплату, да то изволе што пре учинити путем достављених чековних уплатница

КО НЕ ИЗМИРИ У ЦЕЛОСТИ ДУЖНУ ПРЕТПЛАТУ ДО КРАЈА ОВОГ МЕСЕЦА НЕЋЕ МОЋИ УЧЕСТВОВАТИ У НАГРАДНОМ КОНКУРСУ „ДАНА"

Уколико је који од цењ. претплатника изгубио уплатницу може је добити код сваке поште уз цену од 25 пара.

Уплатницу треба читко испунити на бр. 58.460, нашег чековног рачуна, са назнаком да ли је нови или стари претплатник.

АДМИСТРАЦИЈА

ЖИВОТ НАШИХ ЉУДИ И КРАЈЕВА

Општинским пензионерима биће исплаћене заостале принадлежности

Свима општинским пензионерима Дунавске бановине, пема последњој одлуци Бана г. Светислава Пауновића, биће ових дана исплаћено заостале пензиске пинадлежности за месеце новембар и децембар о. г.

Споменик Краљу Ујединитељу биће подигнут у Ковачици, у Банату. На тај циљ биће посвећена и чиста добит са дечје претставе „Дротара", који је комад приказан од словачке школске деце из Падине у недељу, 15 о. м. Акција за подизање споменика Блаженопочившем Краљу Александру I Ујединитељу у Ковачици отпочела је још на Видовдан ове године а до сада је прикупљено око 10.000 динара.

Орденом Светог Саве IV реда одликован је г. Карол Медвецки, евангелички свештеник у Селенчи, познати словачки јавни радник.

Јавна читаоница месног одбора Матице Словачке отвара се у четвртак, 19 о. м. у Бачком Петровцу у згради Штампарије д. д. Ово ће бити већ трећа јавна читаоница у Бачком Петровцу. Прву има Занатлиско удружење, а другу Ратарско удружење.

За хонорарног професора на гимназији са словачким наставним језиком у Б. Петровцу именована је г-ђа Вера Кубањова, дипломирана студенткиња Филозофског факултета Београдског универзитета. Сада ће гимназија у Бачком Петровцу имати већ тројицу наставника који су били ђаци ове гимназије, а то су гг. др. Михал Топољски. Иван Крижан и гђица Вера Кубанова.

За општинског бележника у Ковачици постављен је досадашњи подбележник г. Јан Карлечик.

Лига против туберкулозе у Ковачици даје дневно преко 40 оброка јела месној сиротињи. Издржавање кухиње осигурано је до краја марта 1936 године.

О Старој Пазови донео је опширан чланак словачки дневни лист „Словачки Исток" који излази у Кошицама.

Сремски суд у Новом Бечеју осудио је Терезију Бало на 20 дана затвора што је крала дрво са насипа на Тиси којим је овај био утврђен. Пред судом Терезија се бранила да је морала да краде пошто није имала чим да испече хлеб. Суд јој није могао да узме у обзир ову одбрану и осудио је за извршену крађу чија вредност претставља 120 динара.

Марта Пауновић, рођена баронница Рајачић-Брињски, преминула је у Београду те је пренета у Вуковар где је сахрањена уз велико учешће грађана.

На 3 километра од Старе Кањиже на реци Тиси дошло је до једне несреће у којој у мало није платио главом своју несмотреност један радник. — Радник Имре Шош већ неколико дана ради на истовару дрва на једном шлепу. Он је као и обично радио свој посао, и са колицама истоваривао дрва из шлепа. Да би подвалио свом другу, Шош је са пуним колицима хтео да пређе даском која је служила за улазак у шлеп и на којој се тога момента налазио његов друг Пилиши. Али када су обојица стигла до средине, даска се изненада скрхала и они су се обојица нашли у води и нестали под шлепом. Пилиши који је знао да плива после неког времена успео је да се извуче испод шлепа али је Шош почео да се дави. Очевици чим су видели несрећу, у једном чамцу су прискочили Шошу у помоћ и тек после великог напора успели су да га полумртвог извуку из воде. Шошу је одмах пружена прва помоћ и нема никакве опасности за његов живот.

У Кисачу отпочела су редовна предавања за ширу јавност која организује Матица Словачка у Југославији.

Од 1 јануара претседник суботичког Окружног суда г. Александар Тасић одредио је нов распоред судија. Истражни судија је г. Богдан Гајић, док је досадашњи истражни судија г. Север Звекић додељен у грађански призивни сенат на рад. Претседник грађанског сената је г. Тасић, претседник суда, док су претседници грађанског призивног сената гг. др. Стево Радуловић и Јован Ђорђевић. Радиће два кривична сената; једном је претседник г. Тасић, а другом г. Павле Стефановић. Судија појединац за кривичне и грађанске спорове је г. Анте Старчевић.

У сомборском позоришту приказана је најновија комедија г. Нушића „Свиња" и комад у једном чину „Аналфабета" од истог писца. „Свиња" није постигла очекивани успех и поред одличне игре глумаца, јер је публика више очекивала од г. Нушића. Одлични су били г. Анђелковић, који је врло добро схватио своју улогу, затим г. Милорад Мајић и Наташа Николић. У „Аналфабети" су са великим успехом наступили гг. Биро, Данити и Анђелковић. У овом се комаду претставила публици нова глумица гца Бачкај.

Трагично је завршио својим животом Сава Мунћан, циганин из Долова када се пијан враћао кући са вашара у Банатском Карловцу. Сава је био у друштву Новаковог, 13-годишњег дечка из Делиблата. Успут су свратили у кавану „Векерле" и ту се Сава, при пићу, похвалио Августу како код себе има 50.000 динара. Дечак се одмах решио да убије свог познаника. Очекивао је само згодан тренутак када ће своју намеру моћи да приведе у дело. Пошто су изишли из Каване Сава и Август су наставили пут у правцу Долова. У непосредној близини Долова, већ савладан алкохолом, Сава је поред железничке пруге легао да би се мало одморио. Када је заспао свирепи дечак је узео његов штап и њиме га ударио два пута у десну слепоочницу. Тада га је претресао, али је код њега нашао само 400 динара. После тога мали убица се изгубио. Од задобивених повреда Сава је после осам часова умро. Општински бележник г. Тихомир Красић, који је са органима истражних власти повео истрагу, посумњао је одмах на малог Августа који је пронађен. На саслушању малолетни убица је без икакве гриже савести признао свој злочин. Против њега је поведен поступак.

Сенат г. Павла Стевановића, судије суботичког Окружног суда, расправљао је један интересантан спор. Суботички земљоделник Коломан Ражањи био је оптужен због покушаја намерног убиства. Према тужби он је ножем напао гостионичара Фрању Барта и ранио га по руци. На расправи је оптужени изјавио да је критичног дана играо кугле са својим другом Стеваном Катоном и, пошто је већ био напит, то је све партије изгубио па је морао да плати сваки пут по два деци вина. Зато се наљутио и почео да се свађа. Гостионичар се умешао па га је избацио из радње. Тада је оптужени извадио нож, а оштећени је случајно ухватио нож и тако се ранио. Пошто је одбрану оптуженог потврдио и сам оштећени државни тужилац је променио квалификацију дела и тужио Коломана само за опасну претњу, па га је суд зато врло благо казнио на 180 динара новчане казне. Тако је пред судом завршена једна куглачка утакмица која је одржана још у месецу мају.

ПОЗОРИШТЕ

Прослава јубилеја г. Светислава Савића

Синоћ је завршена овогодишња позоришна сезона

На врло свечан начин прослављен је у суботу увече 25-годишњи јубилеј популарног комичара Српског на

Г. Светислав Савић

родног позоришта г. Светислава Савића. Пре почетка претставе јубилара је на позорници поздравио, у име Друштва за српско народно позориште, г. Јоца Дивилд. Том приликом г. Дивилд му је предао и орден Св. Саве V реда којим га је одликовало Краљевско Намесништво. Потом је г. Савића поздравио и управник позоришта г. Драгољуб Сотировић топлим речима, подвукавши све лепе особине г. Савића као глумца, друга и пријатеља. После тога слављеника је поздравио у име секције Удружења југословенских глумаца њен секретар г. Горчило Николић. Као претставник средњошколске омладине г. Савића је поздравио, најзад, и г. Ђурчин, ученик Трговачке академије, који је изнео све симпатије које слављеник ужива у редовима средњошколске омладине. По освештаној традицији слављенику су по томе на позорници предати поклони културних и хуманих друштава и појединаца.

После завршених поздрава и предаје поклона приказана је популарна Нушићева комедија „Пут око света" у којој је г. Савић, у улози Јованче Мицића, постигао сјајан успех код многобројне публике. Улогу „човека са ногом" играо је првак београдске драме г. Душан Раденковић.

*

Синоћњом претставом Достојевсковог драматизованог романа „Злочин и казна" завршена је овогодишња сезона Српског народног позоришта у Новом Саду. После врло успеле јубиларне сезоне драмски ансамбл позоришта одлази сада на дуже гостовање по унутрашњости Војводине. Прво ће гостовати, око месец дана, у Сенти, а потом у Суботици и у осталим већим и мањим војвођанским местима.

—о—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 16 децембра

На данашњем берзанском састанку начињени су следећи закључци:

ПШЕНИЦА: Бачка 78 2% к. д. 159—165; Банатска 78 2% к. д. 162—167; Сремска 78 2% к. д. 162—164; Славонска 78 2% к. д. 162—164; Лађа Тиса 78 2% Р. К. 171—173; Лађа Бегеј 78 2% Р. К. 170—172.

ЈЕЧАМ: Бачки и сремски 64 к. д 132.50—135.

ЗОБ: Бачка, сремска и славонска

БРАШНО: 0гг и 0г к. д. 237.50—262.50; број 2 217.50—242.50; број 5 197.50—222.50; број 6 177.50—202.50; број 7 145—160; број 8 105—110.

ТЕНДЕНЦИЈА: Пријатнија.

ПРОМЕТ: Средњи.

Сређивање књижевних прилика у Матици српској

Г. Васа Стајић преузима уредништво „Летописа Матице српске“ од 1 јануара

У недељу пре подне одржана је седница управног и књижевног одбора Матице српске, а затим заједничка седница оба одбора. После подне одржана је седница књижевног савета Матице српске, тако да је цео рад био завршен у 17 часова после подне.

У вези са радом Матичиних одбора издато је новинарима од стране секретаријата следеће саопштење:

„У просторијама Матице српске одржане су седнице књижевног и управног одбора, затим заједничка седница управног и књижевног одбора и Књижевног савета.

Уређивање „Летописа Матице српске“ почевши од 1 јануара 1936 године, поверено је претседнику Матице српске г. Васи Стајићу. Летопис ће и одсада излазити шест пута годишње, и то на 7 штампаних табака, уместо досадашњих 9.

„Глас Матице српске“ излазиће и отсада уз досадашње уређивање. „Годишњак“ излазиће отсада на 10 штампаних табака, уместо досадашњих 13. На овим седницама донесена су и многа решења у вези са предметима на дневном реду. Један део предмета упућен је појединим одборима на даљу надлежност.

Свечана седница књижевног савета о Св. Сави биће посвећена митрополиту Стевану Стратимировићу. За говорника одређен је г. др. Никола Радојчић, професор Универзитета у Љубљани.

Свечана седница Књижевног савета о Св. Ћирилу и Методију биће посвећена Данилу, Милораду и Богдану Медаковићу. За говорника одређен је претседник Матице српске г. Васа Стајић.

Сам факат да ће г. Васа Стајић уређивати одсада „Летопис“ улива наде да ће се радити на сређивању

Г. Васа Стајић

књижевних прилика у Матици српској. Г. Стајић ужива ауторитет, тако потребан у нашем књижевном животу и у приликама које су извесни људи хтели својим често пута неумесним схватањима да поведу стрампутицом. У вези са овом променом у уредништву „Летописа“ очекује се да ће у будуће на њему сарађивати гђа др. Исидора Секулић и г. г. Вељко Петровић, др. Милан Кашанин и Милош Црњански, књижевници од неоспорне и велике вредности, који су извесно време били ван „Матице“ и њена књижевног рада.

Сређивањем односа у публицистичкој делатности Матице српске постоји вероватноћа да ће, и поред тога што уредништво „Гласа“ тога полумесечног билтена остаје и даље у рукама секретара Матице српске г. др. Николе Милутиновића, изгубити извесна политичка обележја, која су углавном, била лични и често пута претерани „покрајински“ став извесних чланкописаца, углавном самога секретара Матице српске. Тежи се, наиме, за тим да „Глас“ доноси прегледе културних догађаја од значаја, а да се политички пут коме није место у органу једне културне установе, као што је Матица — елиминише.

Сазнајемо да седницама Књижевног савета пису присуствовали г. др. Јован Максимовић, професор и г. Вељко Петровић, начелник Министарства просвете.

На седници управног одбора било је неколико важнијих тачака: питање уступања „Сајлова“ за потребе Огледне станице која се, као што смо у своје време јавили, преноси из Осека у Нови Сад. Сада се воде преговори да се Матици српској уступи, у замену за зграду и имање на Сајлову један већи комплекс земљишта, око 200 јутара на другом месту.

Поред осталог, решавано је и питање стипендија. Од 1 јануара 1936 године добијаће стипендију из задужбине Симе Ђорђевића, на основу права првенства, г. Жарко Поповић, студ. технике из Мола.

Од 1 септембра, уназад, добијаће стипендије из задужбине Александра Дејановића, по праву првенства, г. Бранко Римски, студент медицине из Београда и г. Лука Кириловић, ученик III године Учитељске школе у Сомбору; из задужбине Лазе Николића са скроз одличним успехом гђа Миланка Бељанска из Новог Сада, ученица I године Трговачке академије. За друго место расписан је конкурс са роком 1 фебруар 1936 године, сви по 500 динара месечно.

Један леп успех кривичне полиције

Полиција је ухапсила два дрска лопова који су извршили читав низ крађа у новосадским трговинама

Шеф кривичне полиције г. Родољуб Маленчић успео је да ухвати једну лоповску двојку која је изгледа већ дуже времена успешно оперисала у Новом Саду. Мануфактурне радње, радње са женским конфекцијама, и филијала „Бате“ биле су поље рада ове лоповске двојке.

Два елегантно обучена господина у другоразредном локалу.

У суботу око подне, свратио је г. Маленчић у један другоразредни локал да види да ли се у њему налази који од његових „клијената“, који имају прилике у слободи да живе и раде како то забрањују параграфи кривичног закона. Г. Маленчић већ на први поглед у локалу, спазио је два елегантно обучена младића где седе за једним столом и нешто тихо разговарају. Њихов сумњив изглед одао их је одмах. На питање ко су и како се зову они су процедили кроз зубе своја имена: Милоје Јанић и Милорад Вуков. У исти мах један од двојице згужвао је једну хартију и брзо је бацио под сто. Г. Маленчић подигао је овај замотуљак и када га је отворио нашао је у њему један узорак штофа са натписом „Шуберт-

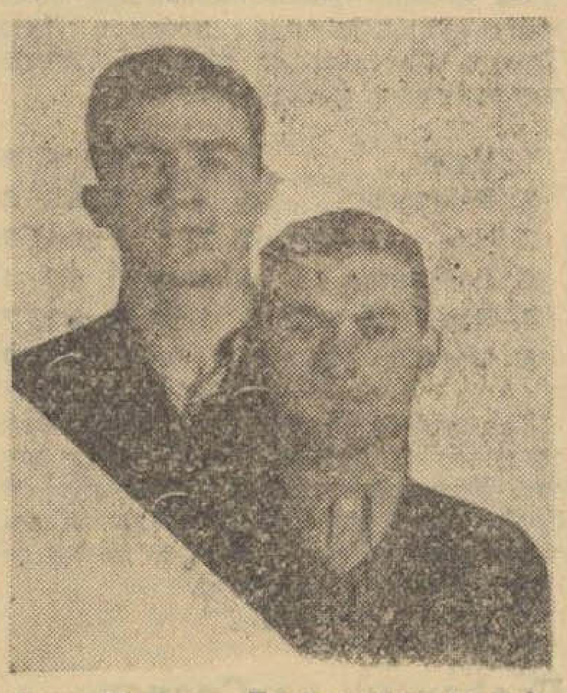

Горе Милорад Вуков; доле Милоје Јањић.

Прибор“. На питање шта им је то и чиме се занимају, обојица су почели да причају приче које би и лаику изгледале сумњиве.

Сарадник „Криминалног гласника“ и инкасант једне домаће мануфактурне фирме удружени краду и продају штофове и комбинезоне...

У полицији на саслушању обојица су се енергично бранила од оправдане сумње да су крали. Један се претстављао као сарадник „Криминалног гласника“, а други као инкасант. Међутим, клупче њихових крађа полако се одмотавало. „Краљ чарапа“ г. Клајн, велика мануфактурна радња г. Ралетића, филијала „Бате“ и друге мануфактурне радње имали су ових дана за „муштерије“ два господина који су много разгледали њихову робу, али ништа нису пазарили. Разуме се, после неког времена све те фирме приметиле су да им недостаје доста велика количина штофа за одела, код „Бате“ јевтине чарапе, код г. Клајна комбинезони, женско доње рубље, фине чарапе, рукавице и томе слично. А разуме се лопови Јанић и Вуков нису могли да објасне откуда се све нестале ствари од поменутих фирми налазе код њих. Они су задржани у полицији да би се установило откада и докле се простирао њихов лоповски занат у Новом Саду, околини и Београду, одакле је Јанић. Осим свега тога, обојица су признали да су спремали једну интересантну „куповину“ код фирме „Шуберт-Прибор“. Тако су полициски органи ослободили Нови Сад од два нежељена госта.

—o—

Мојсовићева Лешник-млечна чоколада најбоља

PYRAMID
"The Happy Handkerchief"
Ориг. „Пирамид“ цепне марамице у фабричном стоваришту код
КЛАЈН ЕУГЕНА
Нови Сад, Петровград

Политичке прилике у Дарђанском срезу

Дарда, 16 децембра. — Последњих дана од како је народни посланик г. Јован Кашанин приступио Јрз, осећа се живље партиско кретање у редовима присталица Јрз.

Оснивају се месне организације скоро у свим селима. Међутим, међу присталицама Јрз постоје четири струје, тако да већ сада у неким местима постоје по две месне организације.

Једну струју води народни посланик г. Јован Кашанин, који је успео до сада у неким селима да оснује месне одборе. Другу струју воде г. Радослав Андрић, п. пуковник у пензији и бивши кандидат на петомајским изборима, син бившег радикалског посланика и дугогодишњег радикалског борца др. Тодора Андрића, јавног бележника. Са њим у истим редовима налази се и г. Станоје Бојанин, трговац из Болмана, бивши обласни посланик радикалске странке, међутим сви су изгледи да ће тој групи да приступи и бановински већник прота Милутин Петровић из Б. Манастира.

Сва тројица имају већ основане месне организације у својим местима и сада се спремају да изврше организирање својих присталица и у осталим местима.

Четврту струју води г. др. Сима Тапавица, адвокат из Сомбора, и он има известан број присталица и до сада је успео да организује неколико месних организација. Међутим, Барањци нерадо гледају странце и не воле да се они мешају у њихове локалне партиске ствари, пошто сматрају да имају довољно својих способних људи за партиске послове, поред тога имају лоше искуство из блиске прошлости са странцима у политици.

Удружена опозиција у овом срезу од избора још није ништа радила. Месне вође очекују потпун споразум у самом вођству Удружене опозиције, па тек тада да отпочну са јавним конференцијама и зборовима.

Немци се држе потпуно пасивно и настоје да се што мање мешају у политику, вероватно очекују упутства од вођства бивше немачке странке.

Ј. П.

„ФАЈНГОЛД“
рибље конзерве су најбоље

ХУМОР

— Шта маслите, г. докторе, може ли седамдесетогодишњи старац добити дете?

— Па, у срећном случају не може, али ако има пеха, може...

*

Она: Баш сам радознала какви ће шешири бити на пролеће у моди.

Он: Двојаки, душине. Једни се теби неће допасти, а друге ја нећу моћи платити.

*

— Дакле, доиста нећеш да ми позајмиш 50 динара? Ти заборављаш да један пријатељ треба да испомаже другог.

— Да, само је то зло шта сам увек ја онај први, а ти онај други.

*

— Овај „залазак сунца" на слици израдила је моја кћи. Она је, знате, три године учила сликарство у иностранству.

— То се и види. Јер у нашим крајевима доиста је немогуће видети такав залазак сунца.

*

— Слушај, пријатељу: кад ћу ја већ једном добити од тебе новац који сам ти позајмио?

— Ама, немој бити дете. Ти си као и мој синчић: увек стављаш питања на која ја нисам у стању да одговорим.

*

— Реци стари, колико ти плода донесе ова крушка? пита варошанин сељака.

— Па, кад је добра година, буде и двадесет кила — оваја.

*

— Чујем да су вашег пријатеља Васу пренели у болницу, у врло озбиљном стању.

— Како то? Па ја сам га синоћ видео како је играо са једном госпођом.

— Да, да, па и његова жена је то видела.

ЕВРОПА СЕ СМЕЈЕ

Разговарају два Јевреј ина.

— Знаш ли шта је то управо ционизам?

— ?

Када један Јевреј ин на путу другог Јеврејина, пошаље трећег Јеврејина у Палестину.

*

У Шведској болници у Адис Абеби оперишу једнога абисинског борца. Када се пробудио из наркозе, погледа у хируршки шав на своме телу, и продере се на лекара:

— Чујете, каква је то неукусност! Шити — белим концем!

*

Дописник једног великог европског листа руча у ресторану у Адис Абеби. Код печења, зове келнера:

— Видите само како је прљав овај чаршав!

— Боже мој, вели келнер, — ваљда тек не мислите да сте ви једини Европљанин који брише уста о чаршав?

*

Американац долази у Минхен и, у великој пивари, наручује кригл пива. Келнерица му доноси, и ставља чашу на округлу подлогу од тврде хартије. После кратког времена зове је Американац:

— Госпођице, молим још једно пиво, али овог пецива више не треба, — то ми је сувише тврдо.

СПОРТ

ОСАМНАЕСТА СКУПШТИНА ЈНС

Мешовити професионализам је легализован

Београд, 16 децембра. — Јуче пре подне у 8 часова отворена је пред 118 делегата, који су заступали 565 југословенских футбалских клубова, годишња скупштина Јнс-а. Скупштина је прошла врло бурно и трајала је све до данас ујутро када је после заморних и дугих дискусија, гласања и прегласавања, закључена у 5 часова.

Први је говорио делегат С. к. Југославије г. Срба Тодоровић, који је критиковао финансиска рад Савеза. После њега говорили су још гг. Вукчевић из Подгорице, Шевчић из Суботице, Бокан са Цетиња и Николић. Њима је одговорио г. Коста Хаџи, први секретар Јнс-а прочитавши после тога резолуцију осамнаесте годишње скупштине Јнс-а У резолуцији се углавном, тражи укидање такса на спортске улазнице, подизање спортских игралишта, одобрење да и ђаци могу бити чланови клубова и још неколико мање важних ствари.

После тога акламацијом је изабрана нова управа која изгледа овако: претседник г. др. Радовановић, први потпретседник г. Жељко Бергер из Загреба, други потпретседник г. др. Михајло Андрејевић, интернационални секретар г. Кика Поповић, секретар за унутрашње послове г. Коста Хаџи, први благајник г. Александар Радивојевић, други благајник г. Бора Петковић. Чланови управног одбора гг. Шиме Јуричић из Сарајева, Август Тајсл из Осека, Рака Милутовац из Крушевца, Стеван Тривунац из Скопља, др. Славко Нижетић из Сплита, Клеменчић, Павићевић, Ђурић, Ранко Достанић, Светислав Панајотовић и Никола Симић, сви из Београда. У надзорни одбор изабрани су гг. Брана Поробић, Р. Милутиновић и Стојановић. Заменици гг. Милановић из Загреба, Буква из Ниша и Мартиновић из Београда. — Скупштина је такође изабрала за почасне чланове Јнс-а г. др. Стевана Хаџиа, подбана Савске бановине и арх. г. Бошка Симоновића, бившег члана управе Јнс-а и савезног капитена.

На поподневном заседању узет је у претрес нови Правилник Јнс-а. У дискусији око § 7, т. ј. питања лажног аматеризма изабран је одбор петорице који ће да реши тај проблем. Тек око 2 часа после поноћи донето је решење да се у наш ногометни спорт уводи систем мешовитог професионализма. Клуб који може да плаћа играче, тај ће их плаћати несметано и без бојазни од казне. Играчи ће смети играти за новац.

При доношењу новог система за одигравање државног првенства је у целости предлог београдске Југославије да се прво игра потсавезно првенство, а после тога прваци свих потсавеза учествују у финалном такмичењу за државно првенство које ће се играти по дуплом бод систему. Поред тога примљена су нова правила и правилници Јнс-а. Такође су враћени натраг у редове футбалских судија све оне судије који су упутили жалбу скупштини Јнс-а. (Дан)

Првенство првог разреда Нип-а

Нак је после боље игре победио Пак-а са 3:1 (3:0)

У недељу после подне на игралишту Нака одржана је претпоследња првенствена утакмица између Нака и Пака која се после лепе борбе завршила заслуженом победом Нака. Тимови су изишли у следећим поставама:

НАК: Милојевић, — Захорајн, Милер, — Хас, Турзо, Котрба, — Халер, Рожа, Лерх II, Фабијан и Велкер.

ПАК: Свирчевић, — Силаџи, Живић, — Пиктер, Киш, Бабаци, — Гргаров, Нађ, Јухас, Матак и Грегец.

Играчи победника играли су данас врло добро. Навала је била повезана а одбрана као и увек на свом месту. Код „плавих" имали смо Рожу и Фабијана, нове играче првог тима, који су потпуно задовољили У бековској линији појавио се после дужег времена Захорајн који је са Милером сачињавао непробојан зид за противничку навалу. Велкер на левом крилу био је јуче већ много бољи и унграниј. Како се он досада налазио у војсци, то није неколико утакмица могао да пружи његову уобичајену игру.

Код Пака је у првом полувремену ишло доста рђаво. Ни одбрана, а ни навала, нису знале да повежу своје линије, те тако тим Поштара није могао да претставља озбиљнијег противника раздраганој навали „плавих". У другом полувремену Пак се донекле средио али његова се навала није умела спаћи пред вратима противника. Неколико ситуација пред голом остало је неискоришћено.

У првом полувремену води се жива и оштра игра. Нак је ипак мало премоћан тако да у том делу игре и падају сви голови за плаве. Голове су дали: Фабијан, Рожа и Велкер. У другом полувремену Пак успева да да свој једини гол по Јухасу.

Иначе, игра у овом полувремену била је више равноправна. Ову утакмицу судио је врло добро г. Лујо Тамаш. Првенствена таблица после ове утакмице изгледа овако:

1. Мачва	5	3	2	0	22:9	8
2. Раднички	5	3	2	0	13:8	8
3. Нак	5	2	1	2	13:11	5
4. Грађански	4	1	1	2	9:5	4
5. Пак	4	1	0	3	8:12	2
6. Макаби	3	0	0	3	5:15	0

Као што се то види из таблице Нак се попео са пет бодова на треће место. Утакмица између Макабија и Грађанског, која је завршена са резултатом 202, поништена је те ће се това накнадно одредити.

—o—

Грађански из Сремске Митровице жали се због поништења утакмице са Макабијем

Као што је познато Пословни одбор Нип-а поништио је утакмицу Грађански—Макаби 2:2због тога што је настао спор око једног пенала који у корист Макабија није досудио судија те утакмице г. Св. Петровић.

Сада се Грађански жалио Управном одбору Нип-а на поништење, који је жалбу већ узео у поступак.

АЛО! АЛО!
долази EVERYMANS

ЛИСТАК ДАНА

Откровење

Л. Гемери

Господин Блокман, власник једне галантериске трговине, био је изузетно рђаве воље. Цео дан је псовао своје намештенике, ништа му није било по вољи.

Пред вече уђе к њему, у приватни контоар, његов некадањи компањон, дебели Шипош.

— Драги Блокмане, ти се нећеш срдити — извињавао се он — што нисам јуче могао присуствовати венчању твоје кћери. Спотакао сам се јуче преко степеница, и ево видиш, и данас још једва могу да корачам.

— Ниси ништа пропустио! одговори Блокман, дубоко уздахнувши.

— Како? Па, био је, извесно, спремљен свечан ручак...

— Ручак је био спремљен, али га нико није ни окусио. Партија је покварена! Томе цукели, томе хохштаплеру дао сам такав ударац ногом, да је одлетео преко степеница. Таква вуцибатина! Пре две године био је намештен у једној банци, где је проневерио 5000 шилинга. Дошао је на суд, и осуђен је на осам месеци. Када је изишао из затвора, дао се издржавати од неке играчице, а истовремено се удварао мојој ћерки. Такав нитков! Код нас је свакодневно ждерао ручкове, а код играчице вечере.

— Хм. А како си ти то све дознао?

— Врло једноставно. Наложио сам једном обавештајном заводу да ми прибави о њему тачна обавештења. За 24 сата дознао сам све. Замисли, таква бламажа! Идућег дана требало је бити венчање, већ су биле разаслате и позивнице — цео град мисли да је свадба и обављена. Моја жена сад, ено, гуши се у плачу цео дан, ћерка хоће да скочи кроз прозор, познанице долазе један по један и траже натраг своје свадбене дарове.

— Али, ја у целој ствари само једну не разумем. Млади човек верио се са твојом ћерком пре два месеца. Зашто ниси одмах прибавио о њему информације?

— Није ми пало ни на ум. Начинио је на мене сасвим добар утисак.

— Па зашто си онда два дана пред свадбу обраћао се обавештајном заводу? Како ти је то онда пало на памет?

— Како! То је био пуки случај. Мој инкасант је отишао на допуст, па сам до његовог повратка, хтео свога будућег зета да пошаљем да инкасира...

ПАЖЊА

Гражимо заступнике за сва места Југославије за највећи енглески футбалски —
ТОТАЛИЗАТОР
„ФОСТОК"
Пашићева ул. 4. Београд
онуде слати хитно. Велика зарада. Првенство имају лица са сопственим локалом.

Дечје играчке, чарапе трикотаже
по најевтиној цени код
Адолфа Ландсмана
Нови Сад, Краља Петра 13

Дн. бр. 6709/1935

Извадак из дражбеног огласа

У ствари добровољне дражбе Обадић Жарка из Сомбора, са дејством завршне судске дражбе одредио је зк. суд ради остварења потраживања укњижених овршну дражбу на I. целе и II. 1/2 дела некретнина које леже на територији Окр. суда у Сомбору Среског суда у Сомбору и општине у Сомбору и које су уписане на имену Обадић Жарка I. у зк. ул. број 11095 р. број А + 1 топ. број 2122/1 општ. Сомбор уз искличну цену од 25.000 динара. II. 1/2 дела у зк. ул. број 5514 општ. Сомбор под А I 1—2 чест. кат. број 1769 и 1770 уз искличну цену од 15.000 динара.

Дражба ће се одржати у званичним просторијама зк. суда бр. собе 18 у Сомбору дне *14 марта 1936 год.* у 15 сати. Некретнине које долазе на дражбу не могу се продати испод 1/2 (половине) искличне цене т. ј. у зк. ул. бр. 11095 испод 12.500 динара и ул. бр. 5514 испод 7.500 динара. — Они, који намеравају узети учешћа у надметању, дужни су у руке изасланика положити у име кауције 10% од искличне цене у готовом или у одговарајућим вредносним папирима, способним за кауцију а чији се курс има рачунати према наређењу § 42 зак. чл. 40 1881 год. или му предати признаницу о претходном положењу кауције у судски депозит и потписати услове о дражби (§§ 147, 150, 170 зак. чл. 60 1881 год. и 21 зак. чл. 41 1908.)

Онај, који за некретнину понуди више од искличне цене а нико не понуди више од њега, дужан је одмах надопунити постотку искличне цене установљену кауцију, и до толико истог постотка по њему понуђене цене.

Сремски суд у Сомбору, судско одељ II дне 3 децембра 1935 год.

Беговић, с. р. судија

Ако желите да пијете
добар стари ризлинг
онда изволите посетити лепо уређен бифе
АБИСИНИЈУ, у палати Кроатија Нови Сад, Булевар Краљице Марије

Сремски као земљишнокњижни суд у Сомбору

Број Дн. 6441/1935.

ИЗВАДАК ИЗ ДРАЖБЕНОГ ОГЛАСА

У овршној ствари Др. Кречаревић Александра из Сомбора овршводитеља против Мајерус Ђуре из Колута овршеника одредио је земљишнокњижни суд ради утеривања износ од 736 дин. главнице спп. овршну дражбу — услед накнадне понуде поновну дражбу на некретнине које леже на територији Окружног суда у Сомбору, Среског суда у Сомбору и општине у Колуту и које су уписане на име Мајерус Ђуре у грунт. улошку бр. 2399 редни број А. I. 1-3 топограф бр. 405, 406, 404 општине Колут уз искличну цену од 3595 дин. т. ј. испод 1797.50 дин.

Дражба ће се одржати у званичним просторијама земљишнокњиж. суда, — општинске куће у Колуту дне **26 фебруара 1936 у 16 сати.**

Некретнине које долазе на дражбу не могу се продати испод половине искличне цене.

Они који намеравају узети учешћа у надметању, дужни су у руке изасланика положити у име кауције 10% од искличне цене у готовом или у одговарајућим вредносним папирима а чији се курс има рачунати према наређењу § 42 з. чл. 60 из год. 1881 или му предати признаницу о претходном положењу кауције у судски депозит и потписати услове о дражби (§§. 148, 150, 170 з. чл. 60 1881 и 21 з. чл. 41 1908).

Онај, који за некретнину понуди више од искличне цене а нико не понуди више од њега, дужан је одмах надопунити постотку искличне цене, установљену кауцију и до толико истог постотка по њему понуђене цене.

У Сомбору, 16 новембра 1935 год.

Беговић, с. р. судија

АКО ЖЕЛИТЕ
имати лепа чиста одела то можете постигнути једино у заводу за хем. чишћење и фарбање.
А. ХОВАН
Нови Сад, Лазе Костића улица 13.
Продаја и фарбање вуне у сваковрсним бојама за пиротске чилима по умереним ценама.

Сремски као земљишнокњижни суд у Сомбору

Број Дн. 5466/1935.

ИЗВАДАК ИЗ ДРАЖБЕНОГ ОГЛАСА

У овршној ствари Шипош Павла из Бездана овршводитеља против Нађ Ђорђа и жене му рођ. Червењак Розе овршеника одредио је зк. суд ради утеривања потраживања у износу од 3000 дин. главнице спп. — овршну дражбу на некретнине, које леже на територији Окружног суда у Сомбору, Среског суда у Сомбору и општ. у Бездану и које су уписане на имену Нађ Ђуре и жене му рођ Червењак Розе, у зк. ул. бр. 2220 ред. бр. А/I топ бр. 2075 и 2076 општине Бездан уз искличну цену од 7120 динара.

Дражба ће се одржати у званичним просторијама општинске куће у Бездану дне **29 јануара 1936 год. у 16 сати.**

Некретнине које долазе на дражбу не могу се продати испод половине искличне цене, т. ј. испод 3560 динара (трихиљадепетстотинешездесет).

Они који намеравају узети учешћа у надметању, дужни су у руке изасланика положити у име кауције 10% од искличне цене у готовом или у одговарајућим вредносним папирима а чији се курс има рачунати према наређењу § 42 з. чл. 60 из год. 1881 или му предати признаницу о претходном положењу кауције у судски депозит и потписати услове о дражби (§§. 148, 150, 170 з. чл. 60 1881 и 21 з. чл. 41 1908).

Онај, који за некретнину понуди више од искличне цене а нико не понуди више од њега, дужан је одмах надопунити постотку искличне цене, установљену кауцију и до толико истог постотка по њему понуђене цене.

У Сомбору, 19 октобра 1935 год.

Судија: Беговић, с. р.

Сремски као земљишнокњижни суд у Перлезу

Дн. Број 924/4/1935 год.

ИЗВОД ИЗ ДРАЖБЕНОГ ОГЛАСА

У извршној ствари Брант ул. Леополда Вилме рођ. Мартинек из Петровграда као овршводитеља против Терек др. Арнолда и др. из Перлеза овршених ради наплате главнице од 60.300 дин. 9895 дин већ установљеног као и 1314 дин. овом приликом установљеног трошка. Сремски као земљишнокњижни суд у Перлезу одредио је овршну дражбу на некретнине овршеника Терек Др. Арнолда и жене му Јулијане Шудл које се налазе на подрузју овога суда и општине Перлез и на подручју Окружног суда у Панчеву и то: у зем. књиж. ул. бр. 994 општине Перлез под Топ. бр. А. I. 1—2 топ. бр. 715 кућа бр. 472 са двориштем од 245 кв. хв. и топ. бр. 716 башта у селу од 115 кв. хв. уз процењену вредност од 30.000 (тридесет хиљада) д. а за најнижу прихватљиву понуду од 15.000 (Петнаестхиљада) дин.

Дражба ће се одржати дана **30 јануара 1936 год. преподне у 9 сати** у званичним просторијама овога суда, соба бр. 4.

Некретнине подвргнуте овој дражби неће се продати јевтиније од половине искличне цене.

Странке које желе на дражби учествовати дужне су положити на име кауције (вадиума) 10% искличне цене у готовом или у гарантним папирним вредностима, или предати потврду на руке судског извршеника о отме, да је кауција (вадиум) положена у судски депозит, најзад дужне су услове дражбе својеручно потписати (§§ 147, 150, 170 60 зак. чл. 1881 год. и § 21 зак. члан 41 из 1908 године.)

Ко за некретнинеобећа већу своту од искличне цене и ако више његове понуде нико не обећа дужан је одмах искличну цену до обећане своте перцентуално понудити (§ 25 41 зак. чл. 1908 год.)

Перлез дана 7 новембра 1935 год.

Влад. Томић, с. р. судија.

JUGOSLAVENSKA HEMIJSKO CISTA PINTER MLIN B. SVABIĆ
PAPRIKA
ПИНТЕР ЈОСИФ
Бачко Градиште
лиферује најбољу паприку по најјевтинијој дневној цени. Тражите ценовник Специјална прерада и млин за паприку.

МАЛИ ОГЛАСИ

У СОМБОРУ прима огласе и претплату за „Дан" *Нина Лебедев*, Сајмишна ул. 9.

Изгубљен реверс Банске управе Нови Сад бр. 111/35 на име Миљутина Самуилова. Моли се који га нашао, да достави портиру хотела Слобода или пошаље: Вршац, Миљутину Самуиловy, за пристојну награду.

П. Н. ЛИВНИЦА ЗВОНА
Инж Предрага Јовановића
Нови Сад

Српска православна црквена општина у Обилићеву сматра за своју дужност, да овим изрази звоноливници инж. Предрага Јовановића у Новом Саду своје пуно признање и захвалност за испоручена 2 нова црквена звона у тежини од 605 кг.

Звона су беспрекорно и тачно израђена, њихова спољашња израда, одличан материјал, чистоћа и јасност звука и милозвучна хармонија са нашим старим великим звоном очарали су и усхитили све грађане, и мало и велико, и старо и младо.

На основу тога, одбор једногласном својом одлуком одаје Вашој фирми пуно признање са топлом препоруком свакоме, ко у будуће намерава звона поручити.

Из седнице Црквене управе Срп. прав. црква. општ. у Обилићеву држане дана 7 XII 1935.

Сремски суд, као земљишнокњижни суд у Старом Бечеју

Бр. Дн. 6066/35.

ИЗВАДАК ИЗ ДРАЖБЕНОГ ПРОГЛАСА

У овршној ствари тражиоца извршења Зеремоки Радивоја из Госпођинаца заст. Драчански др. Александар адв. из Жабља против извршеника Драпшин Милоша из Турије земљишнокњижни суд, на молбу тражиоца извршења, одређује на основу §§ 133 и 134 Закона о извршењу и обезбеђењу извршну дражбу ради намирења 2415 дин. главнице спп. те за молбу ове дражбе 247 дин. као и ради намирења потраживања II српске земљ. задруге у Турији од 10113 дин. спп. и 305 дин. трошка за прикључење сом у зкњ. ул. бр. 127. чије придружење земљишнокњижни суд овим изриче на некретнине, које леже на области Окружног суда у Новом Саду, Сремског суда у Старом Бечеју, у општини Турија. У зкњ. ул. бр. 127 ред. бр. А+4 парц. бр. 1387 оранице у дужи Градиште од 1033 кв. хв. у искличну цену од 4650 дин. а уз најнижу прихватљиву понуду од 3100 (трихиљадесто) динара и уз одржање терета права уживања укњиженог са реш мр. 1996/93 у корист Славнић Ђорђа Олге рођ. Еремић и са реш. бр. 1871-916 у корист Драпшин Максима Леле рођ. Мудрински из Турије. — У зкњ. ул. бр. исти ред. бр. А+5 парц. бр. 1386 оранице у Градишту од 1085 кв. хвати уз искличну цену од 4900 дин. а уз најнижу прихватљиву понуду од 3200 (трихиљаде двеста) динара. У зкњ. ул. бр. А. И 1—3 парц. бр. 1383 ораница у дужи Градиште од 473 кв. хв. и парц. бр. 1384 кућа са двориштем у унутрашњости од 135 кв. хв. и парц бл 1385 оранице у дужи Градиште од 825 кв. хв. уз искличну цену од6450 дин. а уз најнижу прихватљиву понуду од 4300 (четирихиљадестриста динара и уз одржање терета права уживања укњиженог са реш. бр. 1815-18 у корист уд. Мишковић Сергије рођ. Кулачин из Турије. На једну петину дела некретнина у зкњ. ул. бр. 1647 А+1 парц. бр. 1382-2 оранице у дужи Градиште од 420 кв. хв. уз искличну цену од 280 дин. а уз најнижу прихватљиву понуду од 200 (двеста динара). У зкњ. ул. бр. 1682 ред. бр. АII 1—2 парц. бр. 338/1а башта у унутрашњости од 89 кв. хв. и парц. бр. 339-10 кућа са двориштем у унутрашњости од 119 кв хв. уз искличну мену од 10.000 дин. а уз најнижу прихватљиву понуду од 5000 дин. (петхиљада) динара У зкњ. ул. 1724 ред. бр. А+2 парц. бр. 1521-5 ораница „општинска земља" од 4 јут. 200 кв. хв. уз искличну цену од 30.000 дин. а уз најнижу прихватљиву понуду од 20.000 дин двадесетхиљада динара.

Земљишнокњижни суд ради одржања јавне продаје одређује дражбено рочиште за дан **16 јануара 1936 год. у 15 часова** у званичној писарници општинске куће у Турији и драж. услове у смислу § 150 и др. Зак чл. 60 од 1881 год. и §§ 119 и 134 Зак. о извршењу и обезб. установљава у следећем:

1. На дражби продаване некретнине: испод искличне цене неће се продати.

2. Надметачи дужни су у руке извршиоца положити у име јамчевине 10 од сто од искличне цене у готовом новцу или у вредносним папирима, признатим за јамчевину у смислу § 42 Зак. чл. 60 од 1881, или пак предати му депозитну признаницу о претходном стављању јамчевине у судски полог и потписати дражбене услове (§§ 147, 150 и 170 Зак. чл. 60 од 1881 год. § 21 Зак. чл. 41 од 1908 год.)

3. Државни ерар није дужан положити јамчевину исто тако нису дужни то учинити ни они који су од те дужности ослобођени посебним законима.

4. Онај, који за некретнину буде дао понуду већу од искличне цене, дужан је одмах ако нико не буде више нудио, јамчевину коју је положио у % од искличне цене. допунити у истом % до цене коју је он понудио. Ако то не испуни, понуда му се не узима у обзир и у дражби коју одмах треба наставити, учествовати не може.

Стари Бечеј, 16 септембра 1935.

Зл. Вељановић, с. р. судија

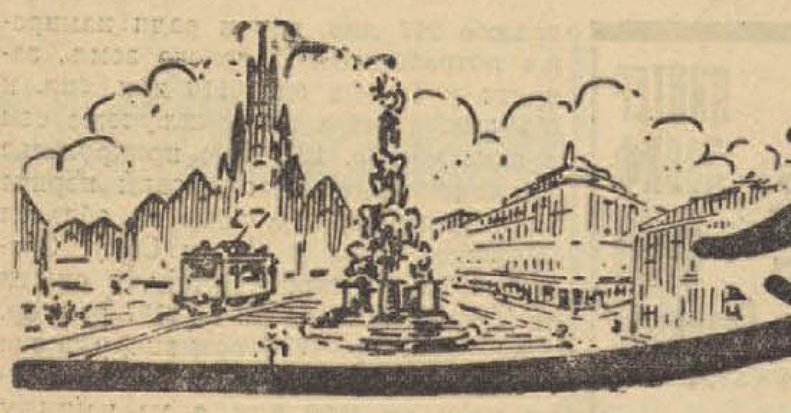

Новосадски дневник

ВЕЧЕРАС

СЛИКАРСКЕ ИЗЛОЖБЕ

Зграда Матице српске на Тргу Ослобођења. Изложба слика г. Стјепана Еаковића (отворена преко целог дана).

*

БИОСКОПИ:

Аполо тон-биоскоп: 17, „Мала из провинције се удаје" (режија Џое Лој.

Рекс тон-биоскоп: 17, „Мис Берет" (Норма Ширер и Фредерик Мерч).

*

ДАНСИНЗИ

Ресторан хотела „Слобода": 22, Данинг, варијетски програм.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Владислав Ненадовић, Краља Петра, 12 (тел. 23—95).

Јелко Шиц, Јеврејска 2, (тел. 21.00)

*

ВАЖНИ ТЕЛЕФОНСКИ БРОЈЕВИ:

Кабинет г. Бана 20—81; — Банска управа 20—02; Пожарна чета и кола за спасавање 20—39; Државна болница 34—15 и 34—16; Дежурни полициски чиновник 30—69; Железничка станица 20—51; Путник 22—22; Ауто-такси 26—06 и 26—13; Фијакерска станица 24—44

*

Прогноза времена

КИША И СНЕГ

Краљевина Југославија: Облачно у целој Краљевини, са мањим ведринама у Горњем Приморју. Киша пада на јужној половини, а снег у осталим пределима. Температура без знатне промене. Минимална температура Мрзла водица —5, максимална Херцег нови плус 11 степени.

Прогноза времена за 17 децембар: Преовлађиваће облачно са местимичном кишом, снегом. Температура без знатне промене. Сунце излази у 7.10, а залази у 15.5.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА
„Кнез Милош" НОВИ САД, Трифковићев трг 3-I. Телефон 20—20. и 32—42.

*

ДОПУТОВАЛИ У НОВИ САД

У хотел „Краљица Марија": г. г. Љубица Кнежевић, чин. Министарства трговине из Београда, Ержебет Северин, домаћица из Старог Бечеја, Звонимир Новак, трговачки путник из Загреба, Жељко Надаши, чиновник из Чаковца, Јосип Трагхајзер, индустријалац из Бачке Паланке, Оскар Фрелих, индустријалац из Карловца, Микша Гутман, директор из Вршца, Андреј Михељ, трговачки путник из Братиславе, Имре Сегеди, ветеринар из Будимпеште, Лајош Петери, директор из Будимпеште, Цезар Гаун, директор из Загреба, Сигмунд Рајх, трговац из Лошинца, Иван Хркаш, порезник из Сарајева, Фридрих Кихлер, инжињер из Сен Петена.

*

ВЕНЧАНИ, РОЂЕНИ И УМРЛИ

Венчани су: Вилим Шпиц, трг. помоћник са Олгом Ерном Лангоф. — Камило-Адалберт Шулц, баштован са Јелисаветом Тот. — Стеван Хунл, радник са уд. Красник Илије рођ. Сајлер Аном.

Свечано освећење новог Јеврејског културног дома

Јуче пре подне на врло свечан начин освећен је и предат употреби новоподигнути Јеврејски културни дом, који се налази одмах на почетку Петра Зрињског улице.

Свечаност је почела у 10 часова благодарењем у синагоги. Службу је служио надкантор г. Мојше Беришташ, а певао је јеврејски црквени хор. После богослужења одржали су проповеди на југословенском језику надрабинер г. др. Хинко Киш и врховни надрабинер г. др. Исак Алкалај, који је допутовао из Београда да овој свечаности присуствује. На крају своје проповеди г. др. Алкалај очитао је молитву за Краља, Краљевски дом и Југославију.

После тога претставници новосадске јеврејске вероисповедне општине, сви делегати и гости прешли су у Дом где је у великој сали обављен свечани део прославе. На јеврејском језику, у препуној дворани, госте је поздравио рабинер г. др. Мордехај Силбер. Поред њега на позорници су се налазили г. др. Исак Алкалај, г. др. Фридрих Попс, вођа циониста Краљевине Југославије, г. Јулије Франк, претседник новосадске јеврејске вероисповедне општине са одборницима и делегатима јеврејских црквених општина из скоро свих већих места у земљи. После г. др. Силбера устао је г. Јулије Франк и отворио свечану скупштину. Јеврејске вероисповедне општине. У свом уводном говору г. Франк је подвукао значај подизања Јеврејског културног дома и замолио све присутне да у томе Дому гледају храм културе и својих виших стремљења. Затим је Лудвик Кородн, економски претседник јеврејске вероисповедне снио како је дошло до подизања дома снио како је дошло до одизања дома и чијим је заслугама он остварен. За подизање Дома Јеврејска црквена општина приложила је 190.000 динара, а ложа Бенеберит дала је 113.000 динара. Г. Геца Кон из Београда даровао је комплетну библиотеку својих издања за оснивање књижнице која је такође предвиђена. Иначе, Дом је подигнут једним делом од уштеда црквене општине, добровољним прилозима и хипотекарним зајмом. План је израдио архитекта г. Андрија Барањи из Новог Сада. Дом је подигнут у модерном архитектонском стилу и има два спрата. У згради се налазе просторије за свечане и забавне приредбе, већница за седнице, читаоница, гимнастичка дворана, учионица за јеврејски језик и веронауку, музеј и библиотека, сала за пријем, дечје забавиште, неколико просторија за предавања и ресторан.

После опширног излагања г. Кородија говорио је још г. др. Јован Шварц, па је претседавајући г. Франк закључио свечану скупштину и претворио је у свечану седницу Јеврејске вероисповедне општине. Као први говорник јавио се г. др. Фридрих Попс из Београда. После њега говорили су још гг. Еуген Шосбергер, изасланик Савеза циониста Краљевине Југославије, др. Мориц Демајо, изасланик јеврејске црквено-школске управе из Београда, Алекса Клајн, изасланик загребачке јеврејске вероисповедне општине, др. Елемир Калмар, претседник суботичке вероисповедне општине, Рудолф Шпицер, претставник из Старог Бечеја и г. др. Фридман Ернест који је говорио у име новосадских јеврејских друштава. Свечаност је завршена певањем јеврејске химне, коју је извело јеврејско певачко друштво „Хашира" под диригованьем г. Леополда Белогорског.

Овога пута није било извршено и званично освећење Дома што ће бити извршено за најкраће време. Наиме, новосадска јеврејска вероисповедна општина поднела је молбу Маршалату двора у Београду да се на највишем месту издејствује одобрење да се Дом може назвати именом Краља Александра Првог Ујединитеља или именом Њ. В. Краља Петра Другог. Због тога јучерашњој свечаности нису присуствовали претставници државних власти и јавних установа.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Конституирајућа седница надзорног одбора новог Равнатељства Окружног уреда одржана је данас пре подне. Избор претседништва надзорног одбора извршен је данас јер у суботу, приликом конституисања управног одбора Равнатељства један од чланова из групе послодаваца, коју има овога пута припада претседништво у надзорном одбору, није био присутан. За претседника надзорног одбора изабран је г. Арса Ивковић, власник штампарије, из групе послодаваца, а за потпретседника г. Ђура Јовановић, чиновник Српске Трговачке банке, из групе радника. На тај начин, извршен је избор чланништва Равнатељства. Остаје сада да се изаберу функционери за поједине одборе, који ће се изабрати у току наредних седница.

Власник шпедитерске канцеларије „Маринковић" умолио нас је да нагласимо, у вези са нестанком једнога кофера г. Шчедринског, да тај нестанак није изазвао ниједан од људи запослених у његовом предузећу.

Рођени су: Павле, син Петра Павловића, сарача и Живке Трифуновић. — Паулина, кћи Петра Павловића, сарача и Живке Трифуновић. — Мира, кћи Василија Симиног, обућара и Лепосаве Крстић.

Умрли су: Добрила Крстоношић, дете старо 6 месеци. — Удова Јозефина Давида Волфа рођ. Хофман, домаћица, стара 69 година.

Напрасно је преминуо јуче у 2 часа после подне у ресторану „Штолц" познати индустријалац из Београда Михајло Бајлони. Покојни Михајло Бајлони дошао је јуче око 2 часа у ресторан „Штолц" да руча. Чим је почео да једе супу њему је нагло позлило. Одмах му је прискочио у помоћ г. др. Ђура Трифковић. Међутим, док су га пренели у засебну собу ресторана инж. Бајлони је већ умро. Лекар г. др. Трифковић је могао само да констатује смрт од срчане капи.

Завршно веће школе играња одржано је јуче после подне у свечаној сали женске гимназије за све ученике које су на последњем курсу у школи г. Драгутина Немеша училе да играју. Приступ је био дозвољен само ученицима и ученицама средњих школа.

Друштво ђака при Државној трговачкој академији приређује на Св. Николу у четвртак, 19 о. м., велико село са програмом и игранком. На програму ће бити прочитани неки радови ученика, затим ће певати и свирати чланови друштва. Улазнице 5 и 3 динара. Почетак у 4 часа после подне.

КРСНЕ СЛАВЕ

Своју крсну славу св. Николу прославиће у кругу своје породице **Никола Ивковић.**

Јован Тотовић, заступник своје крсно име Св. Николу прославиће у кругу своје породице.

Др. Ђура Трифковић, лекар, слави своју крсну славу Св. Николу у породичном кругу.

Сви ученици Мушке гимназије имаће само преподневну наставу

У „Платонеуму" у згради бившег Владичанског двора, у Пашићевој улици почела је почетком децембра школска настава. Као што је „Дан" већ јавио зграда бившег владичанског двора коју је почивши новосадски владика Платон Атанацковић оставио фонду Српске православне велике гимназије, уступљена је решењем старатељства овог фонда, Банској управи у школске сврхе. У тој згради, која има 12 одељења, смештена је друга група ученика Мушке гимназије Краља Александра I која је до сада имала наставу после подне у гимназиској згради, у Змаја Јовановића улици. Када је пало решење да се зграда „Платонеум" уступи Мушкој гимназији Краља Александра I, она је преоправљена тако да се у њој сала налазе учионице за ученике који су досада ишли после подне, затим професорска зборница за наставнички колегијум друге групе, приручни кабинет соба за одржавање седница ученичких удружења и стан послужитеља.

Јуче су чланови управе фонда за Српску православну велику гимназију посетили преоправљен „Платонеум", прегледали завршене радове и изразили своје задовољство што ће ова зграда корисно послужити Мушкој гимназији, тако да ће се моћи спровести за све ученике ово гимназије преподневна настава.

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Јована Ђорђевића 8. — Власник: ДАКА ПОПОВИЋ, Булевар Краљице Марије 9.
Штампа „Уранија", штампарски завод, Стеве Стевановића 5.